

## Nr 228.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 29 maj 1911.

— — — — Andra kammaren den 29 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ideella föreningar, lag om ekonomiska föreningar samt lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom, dels ock i anledning däraf väckta motioner.*

(Lagutskottets utlåtande nr 46 och memorial nr 53.)

### Till Konungen.

Genom en den 27 januari 1911 dagtecknad proposition, nr 35, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga propositionen bilagda förslag till lag om ideella föreningar, lag om ekonomiska föreningar samt lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom.

*Bihang till Riksd. prot. 1911. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 63 Häft. (Nr 228.) 1*

I afseende å det af Eders Kungl. Maj:t framlagda förslag till lag om ideella föreningar hafva kamrarna stannat i olika beslut, i följd hvaraf detta förslag, jämlikt 63 § riksdagsordningen, för denna riksdag förfallit; hvilket Riksdagen härmed får för Eders Kungl. Maj:t anmäla.

Hvad angår det i propositionen innefattade förslaget till lag om ekonomiska föreningar har Riksdagen, som icke kunnat i oförändradt skick bifalla detta förslag, i anledning af propositionen samt inom Riksdagen i ämnet väckta motioner, för sin del antagit följande

## Lag

### om ekonomiska föreningar.

#### Inledande bestämmelser.

##### 1 §.

Förening med ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att

anskaffa lifsmedel eller andra förnödenheter åt medlemmarna eller  
afsätta alster af medlemmarnas verksamhet eller

bereda bostäder åt medlemmarna eller

anskaffa lån åt medlemmarna eller

idka annan ekonomisk verksamhet

må kunna i enlighet med hvad i denna lag sägs varda registrerad såsom *ekonomisk förening*.

Hvad nu är stadgad skall ock gälla om förening, som genom idkande af handel eller annan verksamhet, hvarmed följer skyldighet att föra handelsböcker, vill vinna annat ändamål än främjande af medlemmarnas ekonomiska intressen.

##### 2 §.

Ekonomisk förening, som idkar handel eller annan verksamhet, hvarmed följer skyldighet att föra handelsböcker, må allenast mot

kontant betalning försälja till andra än medlemmar i föreningen. Hvad sålunda stadgats äge dock ej tillämpning i fråga om förening, hvars försäljning till andra än medlemmar i föreningen omfattar hufvudsakligen alster af medlemmarnas eller föreningens verksamhet, och ej heller i fråga om förening, som har till ändamål att inköpa och försälja varor, afsedda för landtbrukets behof.

### 3 §.

För ekonomisk förenings förbindelser hafte allenast dess tillgångar, förfallna men ej guldna insatser och andra afgifter inräknade; dock stående medlemmarna öppet att därjämte, på sätt i denna lag sägs, åtaga sig till visst belopp begränsad personlig ansvarighet för föreningens förbindelser.

### 4 §.

Innan ekonomisk förening blifvit registrerad, kan den ej förvärfva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter, ej heller inför domstol eller annan myndighet söka, kära eller svara.

Handla ledamöter af föreningens styrelse eller medlemmar i föreningen eller andra å föreningens vägnar, innan den blifvit registrerad, svare de, som i åtgärden eller beslut därom deltagit, för uppkommande förbindelser såsom för annan sin gäld, en för alla och alla för en.

## **Om registrerade föreningar.**

### *Om förenings bildande.*

### 5 §.

Ekonomisk förening skall för att kunna vinna registrering bestå af minst fem medlemmar samt i enlighet med denna lag hafva antagit stadgar och utsett styrelse.

Ej må den omständigheten, att föreningens medlemmar, uteslutande eller till en del, utgöras af bolag, föreningar, kommuner eller andra samfälligheter eller stiftelser, vara hinder mot föreningens registrering.

## 6 §.

Ansökning om föreningens registrering skall göras af dess styrelse. I sådan ansökning skola uppgifvas dels styrelseledamöternas samt, där suppleanter i styrelsen utsetts, deras fullständiga namn äfvensom nationalitet och hemvist, dels ock, där befogenhet att teckna föreningens firma ej skall utöfvas allenast af styrelsen, hvilken eller hvilka inom eller utom styrelsen, hvar för sig eller gemensamt, sådan befogenhet tillkommer.

Vid ansökningen skola fogas

- 1) två af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter styrkta exemplar af föreningens stadgar äfvensom, där ej hvad i 65 § 1 mom. är stadgadt äger tillämpning, en med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter försedd försäkran, att medlemmarnas antal uppgår till minst fem;
- 2) på enahanda sätt, som under 1) sägs, till riktigheten styrkt afskrift af protokoll vid sammanträde med föreningens medlemmar, utvisande, att stadgarna blifvit antagna, äfvensom af dylikt protokoll eller annan handling, hvaraf framgår, att styrelse blifvit utsedd.

## 7 §.

Föreningens stadgar skola angifva

- 1) föreningens firma;
- 2) föremålet för föreningens verksamhet;
- 3) den ort inom riket, där föreningens styrelse skall hafva sitt säte;
- 4) den insats, med hvilken hvarje medlem skall deltaga i föreningen, huru insatserna skola göras, samt huruvida medlem må deltaga i föreningen med högre belopp än enkel insats;
- 5) där andra afgifter till föreningen, vare sig regelbundna eller på särskildt beslut om uttaxering beroende, skola förekomma, afgifternas belopp eller det högsta belopp, hvartill de må bestämmas;
- 6) där ej för föreningens förbindelser skola häfta allenast dess tillgångar, det belopp, intill hvilket medlemmarna åtaga sig personlig ansvarighet för föreningens förbindelser;
- 7) huru stor del af föreningens årsvinst, som minst skall afsättas till reservfond, och, i händelse reservfonden skall vara till beloppet begränsad, till hvilket belopp densamma skall uppgå för att afsättning af årsvinst ej skall behöfva äga rum;

- 8) antalet af styrelsens ledamöter och tiden för deras befattningar;
- 9) huru revision af styrelsens förvaltning skall ske;
- 10) huruvida räkenskapsafslutning skall ske för år eller oftare samt tiden därför;
- 11) huru ofta ordinarie sammanträde skall hållas;
- 12) det sätt, hvarpå kallelse till sammanträde skall ske och andra meddelanden bringas till medlemmarnas kännedom, äfvensom den tid före sammanträde, då föreskrifna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna.

## 8 §.

Ekonomisk förenings firma skall innehålla ordet »förening» samt, där medlemmarna ej åtaga sig personlig ansvarighet, orden »utan personlig ansvarighet» eller förkortning af dessa ord (»u. p. a.» eller dylikt), och, där medlemmarna åtaga sig till visst belopp begränsad personlig ansvarighet, orden »med begränsad personlig ansvarighet» eller förkortning af dessa ord (»m. b. p. a.» eller dylikt).

I firman må ej ordet »bolag» eller eljest något, som betecknar ett bolagsförhållande, intagas på sådant sätt, att därpå kan föränledas det misstag, att firman innehafves af ett bolag.

Firman skall tydligt skilja sig från andra, hos samma myndighet förut i laga ordning registrerade, ännu bestående föreningsfirmor.

Angående förbud för förening att i sin firma använda ordet bank är särskildt stadgadt.

*Om medlemsförteckning.*

## 9 §.

Öfver ekonomisk förenings medlemmar skall genom styrelsens försorg hållas förteckning. Denna skall innehålla, förutom hvarje medlems fullständiga namn och hemvist, uppgift å det antal insatser, med hvilka hvarje medlem deltagar i föreningen.

Styrelsen åligger att hålla medlemsförteckningen tillgänglig för enhvar, som vill taga kännedom om densamma.

*Om föreningsmedlems intagande och afgång.*

## 10 §.

Ekonomisk förening må när som helst antaga nya medlemmar, och ankomme på styrelsen att pröfva fråga om medlems antagande. Är i stadgarna annorlunda bestämdt, lände det till efterrättelse.

Ej må någon antagas till medlem annorledes än efter egenhändigt undertecknad ansökning.

## 11 §.

Medlem äge att, efter egenhändigt underskrifven uppsägning, utträda ur föreningen; dock må i stadgarna föreskrifvas, att namnunderskriften å uppsägningen skall vara bevittnad, så ock att uppsägning ej får ske förrän efter viss tid, högst två år, från inträdet i föreningen. Med Konungens begifvande kan sagda tid utsträckas till högst fem år.

## 12 §.

Medlem må, där han genom laga kraft ägande dom förklarats förlustig medborgerligt förtroende eller blifvit ställd under framtiden för brott, som kan medföra sådan påföljd, så ock eljest på grund, som kan vara bestämd i stadgarna, uteslutas ur föreningen.

Om uteslutning af medlem i visst särskildt fall stadgas i 65 § 2 mom.

## 13 §.

Afiden medlems make eller arfvinge vare berättigad att i den afidnes ställe inträda såsom medlem i föreningen, där ej annorlunda finnes bestämdt i stadgarna.

## 14 §.

Afgång ur föreningen skall anses äga rum vid den tid för räkenskapsafslutning, som infaller näst efter en månad eller efter den i stadgarna bestämda längre tid, högst sex månader, sedan medlemmen uppsagt sig till utträde eller uteslutits, eller annan omständighet, som föranledt afgången, inträffat.

Medlem, som blifvit ur föreningen utesluten, vare genast förlustig rättigheten att deltaga i öfverläggningar och beslut om föreningens angelägenheter.

## 15 §.

Då medlem afgått, äge han eller hans rättsinnehafvare utfå ej mindre, sex månader från afgången, den inbetalda insatsen, i den mån föreningens behållna tillgångar, enligt den vid tiden för afgången uppgjorda räkenskapsafslutning, därtill förslå utan anlitande af reservfond eller förnärmande af öfriga medlemmars lika rätt, än ock, i samma ordning som öfriga medlemmarna, hvad på den afgångne belöper af beslutad vinstutdelning. Träder föreningen i likvidation inom sex månader från det medlem afgått, eller varder inom samma tid konkursansökning af föreningen till rätten eller domaren ingifven eller i anledning af borgenärs ansökning om konkurs offentlig stämning utfärdad, skall den afgångnes rätt att utfå insats bedömas efter de i 59 och 60 §§ om skifte af förenings tillgångar gifna föreskrifter.

Innehålla föreningens stadgar inskränkning i afgående medlems rätt, hvarom nu är sagdt, lände den utom i fall, hvarom i 44 § 2 mom. stadgas, till efterrättelse.

## 16 §.

Afträdes föreningens egendom till konkurs, som börjar inom ett år från det medlem afgick, vare den afgångne pliktig, såvidt föreningens borgenärs rätt rör, att återbära hvad han utfått af sin insats.

## 17 §.

Har någon genom annat fång än arf eller giftorätt förvärfvat medlems andel i föreningen, och vill han ej inträda i föreningen, eller vägras honom inträde, då han begär sådant, äge samma rätt till uppsägning som medlem; och gälle, där uppsägning sker, om hans rätt att utfå insats och vinst, så ock om hans skyldighet att i visst fall återbära insatsen hvad i 15 och 16 §§ finnes stadgadt angående afgången medlem.

*Om vinstutdelning.*

## 18 §.

Ej må utdelning af ekonomisk förenings vinst göras i vidsträcktare mån, än att återstående tillgångarna, enligt föreningens behörigen granskade räkenskaper, öferskjuta skulderna med minst det belopp, som motsvarar insatserna, i den mån de redan inbetalts eller äro till betalning förfallna, jämte reservfond. Varder vinstutdelning beslutad och verkställd i strid med hvad sålunda stadgats eller med bestämmelse i föreningens stadgar, vare de, som uppburit sådan utdelning, skyldige att återbära densamma; och ansvare därjämte de, som deltagit i beslutet, en för alla och alla för en, för den brist, som vid återbäringen kan uppkomma.

## 19 §.

Föreningens vinstmedel eller öfriga tillgångar må ej användas för ändamål, som uppenbarligen är för föreningens verksamhet främmande; föreningssammanträde dock obetaget att till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål använda tillgång, som i förhållande till föreningens ställning är af ringa betydhet.

*Om styrelse och firmateckning.*

## 20 §.

För ekonomisk förening skall finnas en styrelse, bestående af en eller flere ledamöter.

Styrelsen äge i enlighet med hvad i denna lag är stadgadt förvalta föreningens angelägenheter. Den äge ock bemyndiga annan vare sig inom eller utom styrelsen att teckna föreningens firma (firmatecknare). Har i stadgarna eller af föreningssammanträde gjorts inskränkning i styrelsens rätt att utse firmatecknare, lände den till efterrättelse.

Styrelsen väljes å föreningssammanträde; dock må i stadgarna kunna bestämmas, att styrelsen eller ledamot af densamma skall på annat sätt utses.



Styrelseledamot skall vara medlem i föreningen; dock må, där bolag eller annan samfällighet eller stiftelse är medlem i föreningen, ledamot af den samfällighets eller stiftelses styrelse eller delägare i samfälligheten vara ledamot af föreningens styrelse.

Ledamot af styrelsen skall vara här i riket bosatt svensk medborgare, där ej Konungen för viss förening medgifver undantag.

Styrelseledamot må ej utses för längre tid än två år. Styrelseledamot må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut af den, som utsett honom.

Afgår af föreningen vald styrelseledamot, innan den tid, för hvilken han blifvit vald, gått till ända, och finnes ej suppleant, åligger det öfriga styrelseledamöter, såframt styrelsen ej är beslutför med kvarstående ledamöter eller enligt stadgarna fulltalig styrelse alltid skall förefinnas, att ofördröjligen föranstalta om val af ny ledamot.

Sker ändring i styrelsens sammansättning eller i fråga om rätten att teckna föreningens firma, skall styrelsens ordförande därom ofördröjligen göra anmälan för registrering.

## 21 §.

Styrelsen äfvensom firmatecknare äge att själfva eller genom ombud ej mindre i förhållande till tredje man handla å föreningens vägnar än äfven inför domstolar och andra myndigheter företräda föreningen. Inskränkning i den befogenhet, som sålunda tillkommer styrelsen eller firmatecknare, vare, i den mån ej annat följer af hvad i denna lag stadgas, utan verkan mot tredje man, med mindre han ägt eller bort äga kännedom om inskränkningen. Bestämmelse, innefattande sådan inskränkning, må ej registreras.

Har i stadgarna eller af föreningssammanträde eller af styrelsen blifvit bestämdt, att rätten till firmateckning må af firmatecknare utfvas allenast gemensamt med annan, lände det till efterrättelse.

## 22 §.

Styrelsen och firmatecknare skola i sin förvaltning af föreningens angelägenheter ställa sig till efterrättelse i stadgarna gifna föreskrifter, så ock de föreskrifter, som af föreningssammanträde eller, såvidt rör firmatecknare, af styrelsen meddelas, där de ej finnas strida mot denna lag eller föreningens stadgar.

## 23 §.

Där ej annorlunda är bestämdt i stadgarna, vare styrelsen beslutför, då mer än halfva antalet ledamöter äro närvarande, och gälle såsom styrelsens beslut den mening, om hvilken de flesta röstande förena sig, men vid lika röstetal den mening, som biträdes af ordföranden vid sammanträdet. Till styrelsesammanträde skola dock, såvidt ske kan, samtliga ledamöter kallas.

Ledamot af styrelsen äge ej deltaga i behandling af fråga rörande aftal mellan honom och föreningen. Ej heller må han deltaga i behandling af fråga om aftal mellan föreningen och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot föreningens. Hvad sålunda är stadgadt äge motsvarande tillämpning beträffande gifva från föreningens sida, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot styrelseledamoten eller tredje man.

## 24 §.

Utan föreningssammanträdes bemyndigande må ej den, som äger företräda föreningen, föryttra dess fasta egendom, med mindre föryttring af fast egendom enligt stadgarna ingår i föremålet för föreningens verksamhet, ej heller må han utan sådant bemyndigande med in-teckning för gäld belasta dylik egendom.

## 25 §.

Skriftlig handling, som utfärdas för ekonomisk förening, bör undertecknas med föreningens firma. Vid firmateckning skola de, som teckna firman, äfven underskrifva sina namn.

Har handlingen ej undertecknats med föreningens firma och framgår ej af dess innehåll, att den utfärdats å föreningens vägnar, vare de, som underskrifvit handlingen, ehvad densamma prövas vara för föreningen bindande eller ej, ansvarige för hvad genom handlingen må hafva slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld. Samma lag vare, där i handling, som utfärdats för ekonomisk förening utan personlig ansvarighet, föreningen betecknats på ett sätt, som utmärker, att personlig ansvarighet förekommer.

## 26 §.

Angående befogenhet för styrelseledamot och firmatecknare att för föreningen mottaga stämning är stadgadt i rättegångsbalken; och skall hvad i sådant afseende gäller äga tillämpning jämväl, då annat meddelande skall delgifvas föreningen.

Vill styrelsen kära till föreningen, kalle styrelsen föreningens medlemmar till sammanträde för val af ombud att i den tvist föra föreningens talan. Stämning skall anses delgifven, då den blifvit föredragen å sammanträdet.

## 27 §.

Minst en månad eller den kortare tid, som må vara bestämd i stadgarna, före det föreningssammanträde, där revisorernas berättelse skall framläggas, aflämne styrelsen till revisorerna en af styrelsens ledamöter underskrifven förvaltningsberättelse.

## 28 §.

Styrelseledamöter, som genom att öfverträda denna lag eller föreningens stadgar eller eljest uppsåtligen eller af vårdslöshet tillskynda föreningen skada, svare för skadan, en för alla och alla för en.

Angående styrelseledamöters skadeståndsansvar gentemot tredje man stadgas i 87 §.

## 29 §.

Hvad i denna lag finnes stadgadt om styrelseledamot äge motsvarande tillämpning å suppleant i styrelsen.

Har suppleant utöfvat styrelseledamots befogenhet, vare den omständighet, att förutsättningen för hans inträde i styrelsen saknats, utan verkan mot enhvar, som ej visas hafva ägt kännedom därom.

Bestämmelse rörande den förutsättning, under hvilken suppleant äger utöfva styrelseledamots befogenhet, må ej registreras.

*Om revision.*

## 30 §.

Styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper skola granskas af en eller flere revisorer, utsedda å föreningssammanträde eller på annat i stadgarna angifvet sätt.

Till revisor må ej utses den, som är i föreningens eller styrelseledamots tjänst.

Den tid, för hvilken revisor å föreningssammanträde utses, må ej utgå före nästa ordinarie sammanträde och ej omfatta längre tid än två år. Revisor må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut af den, som utsett honom.

Afgår af föreningen vald revisor, innan den tid, för hvilken han blifvit vald, gått till ända, och finnes ej suppleant, åligger det styrelsen att ofördröjligen föranstalta om val af ny revisor.

## 31 §.

Hos Konungens befallningshafvande i länet må påkallas utseende af en revisor att med öfriga revisorer deltaga i dem åliggande granskning af styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper eller i granskning af vissa räkenskaper. Förslag härom skall väckas å föreningssammanträde. Har förslaget å föreningssammanträde antagits eller öck biträdts af minst en femtedel af samtliga föreningsmedlemmarna, åligger det styrelsen att inom en vecka hos Konungens befallningshafvande göra framställning om utseende af revisor. Underlåter styrelsen det, stånde hvarje föreningsmedlem fritt att göra dylik framställning.

Hvad i 30 § 2 mom. och 3 mom. 2 punkten är stadgadt gälle ock om revisor, som utses af Konungens befallningshafvande; och vare sådan revisor berättigad att af föreningen erhålla skäligen arfvode.

## 32 §.

Styrelsen skall bereda revisor tillfälle att när som helst inventera föreningens kassa och öfriga tillgångar samt granska föreningens alla

böcker, räkenskaper och andra handlingar; och må af revisor begärd upplysning angående förvaltningen ej af styrelsen förvägras.

Vid fullgörande af sitt uppdrag hafva revisorerna att ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som af föreningen meddelas och ej afse inskränkning i deras i lag stadgade befogenhet eller eljest strida mot lag eller författning eller mot föreningens stadgar.

Revisorerna skola öfver granskningen afgifva en af dem underskrifven berättelse, som, efter det styrelsen lämnats tillfälle att taga del af densamma, framlägges å föreningssammanträde jämte styrelsens förvaltningsberättelse.

Angående revisorers befogenhet att påfordra sammankallande af extra föreningssammanträde stadgas i 37 §.

### 33 §.

Hafva revisorer i sin berättelse eller annan handling, som framlägges å föreningssammanträde, mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift eller uppsåtligen underlåtit att göra anmärkning mot dylik uppgift i handling, som af dem granskats, eller vid fullgörandet af sitt uppdrag visat vårdslöshet, vare de, som låtit sådant komma sig till last, föreningen ansvariga för all däraf uppkommande skada, en för alla och alla för en.

### *Om föreningssammanträde.*

### 34 §.

Föreningsmedlems rätt att deltaga i handhafvandet af föreningens angelägenheter utöfvas å föreningssammanträde.

Ej må någon själf eller genom ombud eller såsom ombud för annan deltaga i behandling af fråga rörande aftal mellan honom och föreningen. Ej heller må han deltaga i behandling af fråga om aftal mellan föreningen och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot föreningens. Hvad sålunda stadgats äge motsvarande tillämpning beträffande gåfva från föreningens sida, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot honom eller tredje man. Styrelseledamot må ej deltaga i beslut om ansvarsfrihet för förvaltningsåtgärd, för hvilken han är ansvarig, eller i val af revisor.

## 35 §.

Å föreningssammanträde må ärende, som ej blifvit i kallelsen till sammanträdet angifvet, ej till afgörande företagas, där det ej enligt stadgarna skall förekomma å sammanträdet eller omedelbart föranledes af ärende, som där skall afgöras; dock att ärende, som ej afser ändring af stadgarna eller ny eller förhöjd afgifts utkräfvande eller föreningens trädande i likvidation, jämväl må till afgörande företagas, såframt tre fjärdedelar af de närvarande därtill gifva sitt samtycke.

Hafva de ärenden, som skola företagas till behandling å förenings-sammanträde, blifvit medlemmarna särskildt meddelade på sätt och å tid före sammanträde, som i stadgarna angifvas, vare så gillt, som om ärendena varit upptagna å kallelsen till sammanträdet.

Där för giltighet af beslut erfordras, att det fattas å två på hvarandra följande föreningssammanträden, må kallelse till andra sammanträdet ej ske, innan det första hållits.

Öfver beslut, som å föreningssammanträde eller annorledes af föreningen fattas, skall genom styrelsens försorg föras protokoll. Senast två veckor från beslutets dag skall protokollet vara tillgängligt för föreningsmedlemmarna.

## 36 §.

Jämte hvad i 34, 35, 42 och 43 §§ är stadgadt om utöfvande af rösträtt och fattande af föreningsbeslut gälle, där ej annorlunda finnes bestämdt i stadgarna:

att hvarje medlem äger deltaga i handhafvandet af föreningens angelägenheter;

att hvarje medlem äger en röst;

att medlem är berättigad att öfverlåta sin rösträtt å annan medlem;

att ingen må på grund af fullmakt utöfva rösträtt för mer än en medlem;

att såsom föreningens beslut gäller den mening, för hvilken de flesta rösterna afgifvas; och

att, vid lika röstetal, val afgöres genom lottning, men i andra frågor den mening gäller, som biträdes af ordföranden.

## 37 §.

Styrelsen äge, när den finner lämpligt, kalla föreningens medlemmar till extra föreningssammanträde.

Revisorerna må, om deras granskning föranleder därtill, skriftligen med angifvande af skälet påfordra, att styrelsen skall utlysa extra föreningssammanträde att hållas, så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske. Efterkommer styrelsen ej inom en vecka sådan påfordran, äge revisorerna själfva utlysa föreningssammanträde. Äro ej samtliga revisorer ense om sammanträdes utlysande, gälle den mening, hvarom de flesta förena sig, eller vid lika röstetal deras mening, som anse extra sammanträde ej böra hållas.

Extra föreningssammanträde skall ock af styrelsen utlysas, då det för uppgifvet ändamål skriftligen påfordras af minst en tiondedel af samtliga föreningsmedlemmarna eller det mindre antal, som må vara bestämdt i stadgarna.

## 38 §.

Underlåter styrelsen att i föreskrifven ordning kalla föreningens medlemmar till ordinarie sammanträde, eller har styrelsen ej senast två veckor efter påfordran, hvarom i 37 § 3 mom. är sagdt, utlyst sammanträde att hållas så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske, har magistrat eller kronofogde i orten att på anmälan af föreningsmedlem ofördröjligen utlysa sammanträde.

## 39 §.

Å det föreningssammanträde, där revisorernas berättelse framlägges, skall frågan om beviljande af ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid berättelsen omfattar företagas till afgörande.

Frågan om ansvarsfrihets beviljande må uppskjutas till afgörande vid nytt sammanträde.

*Om talan mot styrelse eller revisorer.*

## 40 §.

Varder talan å styrelsens förvaltning under den tid revisorernas berättelse omfattar ej anställd inom ett år från det berättelsen framlades å föreningssammanträde, vare så ansedt, som om ansvarsfrihet blifvit styrelsen beviljad.

Utan hinder däraf, att ansvarsfrihet beviljats, må sådan talan å förvaltningen, som grundas därpå, att styrelseledamot begått brottslig handling, kunna mot honom anställas, där ej ansvarsfriheten uppenbarligen afsett äfven den handling.

Talan mot revisorer enligt 33 § må ej anställas, sedan två år flutit från det revisorernas berättelse framlades å föreningssammanträde, utan så är, att talan grundas därpå, att brottslig handling blifvit begången.

## 41 §.

Afträdes föreningens egendom till konkurs, som börjar inom två år från det revisorernas berättelse framlades å föreningssammanträde, äge konkursboet att anställa klander å förvaltningen för den tid berättelsen afser, ändå att ansvarsfrihet blifvit styrelsen beviljad, äfvensom att mot revisorerna anställa sådan talan, som omförmåles i 33 §.

Talan, hvarom ofvan i denna paragraf sägs, skall anhängiggöras inom en månad från inställedagen eller, där tiden för talans anställande af föreningen då ännu ej gått till ända, inom utgången af den tid. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

*Om ändring af förenings stadgar och visst annat fall, då särskild röstpluralitet å föreningssammanträde erfordras.*

## 42 §.

Beslut afseende ändring af stadgarna i fråga om medlems rättighet att utträda ur föreningen eller sådan ändring af stadgarna, att afgående medlems rätt, hvarom i 15 § är sagdt, inskränkes, vare, där ändringen



skall afse jämväl dem, som vid frågans afgörande voro medlemmar i föreningen, ej giltigt, med mindre samtliga medlemmarna förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande förenings-sammanträden, däraf minst ett ordinarie, och å det sammanträde, som sist hålles, biträdts af samtliga röstande. Ej heller äge beslut om sådan ändring af stadgarna, att medlems rätt till föreningens behållna tillgångar vid dess upplösning inskränkes, giltighet, med mindre beslutet fattats i enlighet med hvad nu är sagdt.

Beslut om annan ändring af stadgarna vare ej giltigt, med mindre samtliga medlemmarna förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande förenings-sammanträden, däraf minst ett ordinarie, och å det sammanträde, som sist hålles, biträdts, såvidt genom beslutet personlig ansvarighet för föreningens förbindelser införes eller skärpes eller medlemmarnas förpliktelse att erlagga afgifter till föreningen ökas, eller medlems rätt till årsvinst inskränkes, af minst tre fjärdedelar af de röstande, men eljest af minst två tredjedelar af de röstande.

Är för giltighet af beslut, hvarom ofvan är sagdt, något ytterligare villkor bestämdt i stadgarna, lände ock det till efterrättelse.

Har i stadgarna intagits bestämmelse, enligt hvilken annan bestämmelse ej må ändras, utan att Konungen därtill lämnat medgifvande, må ej heller den förra bestämmelsen utan Konungens medgifvande ändras.

#### 43 §.

Beslut om föreningens trädande i likvidation i andra fall än i 48 § sägs vare ej giltigt, med mindre samtliga medlemmarna förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande förenings-sammanträden, däraf minst ett ordinarie, och å det sammanträde, som sist hålles, biträdts af minst två tredjedelar af de röstande. Är för giltighet af beslutet något ytterligare villkor bestämdt i stadgarna, lände ock det till efterrättelse.

#### 44 §.

Beslut om ändring af stadgarna skall af styrelsens ordförande ofördröjligen anmälas för registrering och må ej gå i verkställighet, innan registrering skett. Vid anmälan fogas, i två exemplar, af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter styrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet.

Beslut om sådan ändring af stadgarna, att personlig ansvarighet för föreningens förbindelser införes eller skärpes eller medlems förpliktelse att erlægga afgifter till föreningen ökas eller medlems rätt till årsvinst inskränkes, må ej tillämpas mot medlem, som icke bidragit till beslutet och som uppsäger sig till utträde ur föreningen inom fyra veckor från det beslutet fattades; och äge i ty fall medlemmen, oafsedt hvad stadgarna därom innehålla, att å tid, som i 14 § sägs, utträda ur föreningen och därvid tillgodonjuta den rätt, som enligt 15 § 1 mom. tillkommer afgående medlem.

Beslut, som innefattar nedsättning af insatsernas belopp eller lindring af den medlemmarna enligt stadgarna åliggande skyldighet att i föreningen göra insats eller inskränkning eller upphäfvande af den personliga ansvarighet för föreningens förbindelser de enligt stadgarna åtagit sig, må ej gå i verkställighet förr än ett år förflutit från det beslutet registrerades.

#### *Om klander af föreningsbeslut.*

##### 45 §.

Menar styrelsen eller ledamot däraf eller föreningsmedlem, att föreningsbeslut icke tillkommit i behörig ordning eller eljest strider mot denna lag eller föreningens stadgar, äge därå tala genom stämning å föreningen inom två månader från beslutets dag. Försummas det, vare rätt till klandertalan mot beslutet förlorad.

Klandertalan, grundad därpå att föreningsbeslut strider mot bestämmelserna i 19 §, må ej anställas, med mindre de, som föra talan, utgöra minst en tiondedel af samtliga föreningsmedlemmarna.

Vill styrelsen anhängiggöra klandertalan, vare lag, som i 26 § 2 mom. sägs; dock skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om det där omförmälda sammanträdet blifvit inom ofvan i denna paragraf stadgad tid utlyst att hållas, så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske.

Har klandertalan anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att, innan slutligt utslag i målet meddelas, förordna, att klandrade beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där klandrade beslutet är af beskaffenhet, att det bör registreras, underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

Domstols utslag, hvarigenom föreningsbeslut upphäfts eller ändrats, gälle jämväl för de föreningsmedlemmar, som ej instämt klandertalan.

*Om likvidation och upplösning.*

## 46 §.

Finnes ekonomisk förenings verksamhet vara lagstridig eller uppenbart osedlig, äge rätten, på ansökning af ombud, som justitiiekanslern eller Konungens befallningshafvande förordnar att sådan talan utföra, förklara föreningen skyldig att träda i likvidation; och förordne rätten i sådant fall en eller flere likvidatorer att verkställa likvidationen.

Hvad sålunda är föreskrifvet gälle dock ej i det fall, att föreningens verksamhet finnes strida mot bestämmelserna i 2 §.

## 47 §.

Saknar ekonomisk förening till registret anmäld, behörig styrelse, vare föreningsmedlem eller borgenär, så ock en hvar annan, hvars rätt kan vara beroende däraf, att någon finnes, som äger företräda föreningen, berättigad att hos rätten eller domaren göra ansökning, att föreningen må förklaras skyldig att träda i likvidation. Kungörelse om ansökningen med uppgift om tiden, när densamma kommer att prövas af rätten, skall af rätten eller domaren utfärdas och minst tre månader före nämnda tid införas i allmänna tidningarna, så ock i tidning inom orten. Rätten eller domaren äge ock, där så äskas, förordna en eller flere sysslomän att emellertid taga föreningens egendom under vård och bevaka dess angelägenheter. Styrkes på utsatta tiden, att anmärkta förhållandet fortfar, förklare rätten, att föreningen skall träda i likvidation, och förordne en eller flere likvidatorer att verkställa densamma.

Om förordnande af syssloman skall underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

## 48 §.

Ekonomisk förening skall ock träda i likvidation,

1) då antalet föreningsmedlemmar nedgått under fem och tillräckligt antal medlemmar ej inträdt inom tre månader;

2) då förhållande inträffat, på grund hvaraf enligt bestämmelse i stadgarna föreningen skall upphöra med sin verksamhet.

## 49 §.

Har föreningen beslutit att träda i likvidation, eller skall eljest af anledning, som i 48 § sägs, likvidation verkställas, varde å föreningssammanträde en eller flere likvidatorer valda att verkställa likvidationen.

I stadgarna må kunna bestämmas, att en eller flere likvidatorer skola på annat sätt utses att jämte de å föreningssammanträde valda deltaga i likvidationen.

## 50 §.

Utser föreningen ej likvidatorer, ehuru sådant förhållande inträffat, som jämlikt bestämmelsen i 48 § under 1) påkallar likvidation, svare de, som med vetskap om förhållandet deltaga i beslut om fortsättande af föreningens verksamhet eller handla å dess vägnar, för uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

## 51 §.

Har sådant förhållande inträffat, som jämlikt bestämmelse i 48 § påkallar likvidation, och varder ej inom en månad därefter till registret, enligt hvad nedan sägs, anmaldt, att föreningen träd i likvidation, förklare rätten, på ansökan af föreningsmedlem eller styrelseledamot och efter föreningens hörande, att föreningen skall träda i likvidation; och förelägge rätten föreningen att inom viss tid, ej understigande en månad, utse en eller flere likvidatorer vid äfventyr, att förordnande i sådant hänseende eljest meddelas af rätten.

## 52 §.

Finnes ekonomisk förening, som enligt anmälan till registret träd i likvidation, sedermera sakna till registret anmälda, behöriga likvidatorer, vare föreningsmedlem eller borgenär, så ock en hvar annan, hvars rätt kan vara beroende däraf, att någon finnes, som äger företräda föreningen, berättigad att hos rätten eller domaren göra ansöknings om utseende af likvidatorer; och skall i öfrigt hvad i 47 § är stadgadt i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

## 53 §.

Likvidator skall vara här i riket bosatt svensk medborgare, där ej Konungen för viss förening medgifver undantag.

Uppdraget att vara likvidator anses gälla intill dess likvidationen blifvit afslutad, men må när som helst återkallas af den, som meddelat uppdraget.

Afgår likvidator, innan han fullgjort sitt uppdrag, och finnes ej suppleant, åligger det öfriga likvidatorer att ofördröjligen föranstalta om utseende af ny likvidator.

## 54 §.

Likvidatorerna skola ofördröjligen för registrering anmäla, att föreningen trädt i likvidation. Därvid skola uppgifvas

dels likvidatorernas samt, där suppleanter utsetts, deras fullständiga namn äfvensom nationalitet och hemvist,

dels ock, där befogenhet att teckna föreningens firma ej skall utöfvas allenast af likvidatorerna gemensamt, hvilken eller hvilka, hvar för sig eller gemensamt, sådan befogenhet tillkommer.

Skall annan än likvidator eller suppleant äga nämnda befogenhet, varde uppgift lämnad jämväl å hans fullständiga namn och hemvist.

Afgår likvidator eller suppleant eller utses ny sådan eller sker ändring i fråga om rätten att teckna föreningens firma, skall ock där-om anmälan för registrering ofördröjligen göras af likvidatorerna.

## 55 §.

Då likvidatorer utsetts, göre styrelsen ofördröjligen redo för sin förvaltning under den tid, för hvilken densamma ej förut blifvit granskad.

Styrelsens redovisning skall af likvidatorerna ofördröjligen öfverlämnas till revisorerna, som hafva att granska densamma och däröfver inom fyra veckor afgifva skriftlig berättelse. Redovisningen jämte revisorernas berättelse framlägges af likvidatorerna, så snart ske kan, å föreningssammanträde; och skall å det sammanträde till behandling företagas frågan om beviljande af ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid redovisningen omfattar. Om behandling af denna fråga samt om rätt att tala å styrelsens förvaltning äge hvad i 39, 40 och 41 §§ finnes stadgadt motsvarande tillämpning.

## 56 §.

Likvidatorerna åligger att ofördröjligen söka årsstämming å föreningens okända borgenärer samt att förteckna dess tillgångar och skulder.

I den mån sådant erfordras för likvidationens verkställande och så snart det utan uppenbar skada kan ske, skall föreningens egendom förvandlas i penningar.

## 57 §.

Likvidatorerna äge ej utan särskildt, af föreningen erhållet bemyndigande afyttra dess fasta egendom annorledes än genom försäljning å offentlig auktion. Hafva likvidatorerna förordnats enligt 46 §, må ej heller lös egendom utan föreningens särskilda bemyndigande af dem försäljas på annat sätt än nu är sagdt; och må, innan beslutet om förordnandet vunnit laga kraft, likvidatorerna ej utan föreningens samtycke vidtaga några likvidationsåtgärder utan allenast taga föreningens egendom under vård och bevaka dess angelägenheter.

I öfrigt skall om likvidatorers befogenhet att företräda föreningen och om deras rättigheter, så ock om deras skyldigheter gälla i tillämpliga delar hvad angående styrelse eller styrelseledamot i denna lag är stadgadt; dock att hvad i 22 § är stadgadt ej skall äga tillämpning å likvidatorer, som förordnats enligt 46 §.

## 58 §.

Under likvidation skall föreningens firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation».

I öfrigt skall hvad i 25 § finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af handling, som å föreningens vägnar utfärdas, äga motsvarande tillämpning under föreningens likvidation.

Har under handlingen ej föreningens firma tecknats på sätt, som ofvan i 1 mom. sägs, och framgår ej af handlingens innehåll såväl, att den utfärdats å föreningens vägnar, som ock att föreningen är i likvidation, vare de, som underskrifvit handlingen, ehvad densamma pröfvas vara för föreningen bindande eller ej, ansvarige för hvad genom handlingen må hafva slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

Hvad i 25 § 2 mom. 2 punkten är stadgadt skall gälla jämväl i afseende å handling, som, efter det ekonomisk förening utan personlig ansvarighet trädt i likvidation, å dess vägnar utfärdas.

## 59 §.

Sedan den i årsstämningen utsatta inställeledag är förbi och all veterlig gäld blifvit betald, skola föreningens tillgångar skiftas mellan medlemmarna eller öfverlämnas till den, som på grund af stadgarna eller medlemmarnas beslut må vara berättigad att öfvertaga tillgångarna. Är någon del af gälden tvistig eller ej förfallen och kan förty eller af annan orsak betalning ej ske, skola till samma gälds betalning erforderliga medel innehållas och med återstoden så förfaras, som nyss sagts.

Ej må annorledes än nu är sagdt skifte äga rum eller föreningens tillgångar öfverlämnas till den därtill berättigade. Sker det eller befinnas innehållna medel ej lämna tillgång till gälds betalning, vare i händelse af föreningens oförmåga att fullgöra sina förbindelser den, som något uppburit, skyldig att återbära hvad han bekommit.

## 60 §.

Skola föreningens behållna tillgångar skiftas mellan medlemmarna, äge de, som vid föreningens trädande i likvidation voro medlemmar i föreningen, återbekomma en hvar sin insats eller, om tillgångarna ej därtill förslå, hvad på insatsen belöper. Uppstår öfverskott, skall det fördelas efter hufvudtalet, där ej annan grund finnes bestämd i stadgarna.

## 61 §.

Sedan likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag, skola de, så snart ske kan, å föreningssammanträde framlägga redovisning för sin förvaltning.

Då redovisningen framlagts, anses föreningen upplöst; och skola likvidatorerna ofördröjligen därom göra anmälan för registrering. Vid anmälan skall fogas bestyrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet, äfvensom bevis om dagen för årsstämningsens utfärdande.

## 62 §.

Åtnöjes föreningsmedlem ej med likvidatorernas redovisning, skall han genom stämning anhängiggöra sin talan hos domstol inom ett år från den dag, då redovisningen framlades å föreningssammanträde. Försummes det, hafve han förlorat sin talan.

## 63 §.

Afträdes ekonomisk förenings egendom till konkurs, skall under rättelse om den offentliga stämningen samtidigt med kungörelsen därom genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

Under konkursen företrädes föreningen såsom konkursgäldenär af styrelsen eller, där vid konkursens början sysslomän enligt 47 § eller likvidatorer varit utsedda, af dessa. Under konkursens fortgång må dock i behörig ordning kunna utses styrelse i stället för sysslomän, som förordnats enligt nämnda paragraf, äfvensom utses nya styrelseledamöter eller nya likvidatorer.

## 64 §.

Finnes efter konkursens avslutande ej öfverskott, anses föreningen upplöst, då konkursen avslutats. Det åligger dem, som under konkursen sist företräd för föreningen såsom konkursgäldenär, att om föreningens sålunda skedda upplösning ofördröjligen göra anmälan till registret.

Var föreningen ej i likvidation, då dess egendom afträddes till konkurs, och finnes efter konkursens avslutande öfverskott, skall å föreningssammanträde, hvilket bör ofördröjligen utlysas af styrelsen, beslutas, huruvida föreningen skall fortsätta sin verksamhet eller träda i likvidation.

*Bestämmelser afseende allenast ekonomiska föreningar med personligen ansvariga medlemmar.*

## 65 §.

Är i ekonomisk förenings stadgar bestämdt, att medlemmarna åtaga sig till visst belopp begränsad personlig ansvarighet för föreningens förbindelser, skola stadgarna, då de för registrering ingifvas, vara försedda med samtliga medlemmarnas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter.

Har ekonomisk förening utan personlig ansvarighet beslutat sådan ändring af stadgarna, att personlig ansvarighet för föreningens förbindelser införes, och vägrar medlem, som bidragit till beslutet eller ej begagnat den honom enligt 44 § 2 mom. tillkommande rätt att uppsäga sig till utträde, att teckna sitt namn under de ändrade stadgarna, stånde föreningen öppet att utsluta honom ur föreningen.



## 66 §.

Ej må i stadgarna meddelas bestämmelse, som utgör hinder för medlem att när som helst uppsäga sig till utträde.

## 67 §.

Ansökning om inträde i föreningen skall vara försedd med sökandens egenhändiga, bevittnade namnunderskrift och innehålla uttryckligt förklarande, att sökanden för föreningens förbindelser åtager sig den personliga ansvarighet, som är bestämd i stadgarna.

## 68 §.

Om medlems inträde i föreningen eller afgang därur skall styrelsen ofördröjligen göra anteckning i medlemsförteckningen.

Genom styrelsens försorg skola såsom bilagor till medlemsförteckningen förvaras ansökningar om inträde i föreningen och om afgang därur eller, där afgang ej föranledts af ansökan därom, annan handling, som styrker afgången.

Har medlem afgått, skall genom styrelsens försorg afgången ofördröjligen kungöras såväl i allmänna tidningarna som ock i den tidning inom orten, där enligt 78 § hvad i föreningsregistret blifvit infördt kungöres.

Underlåter styrelsen att kungöra medlems afgang, efter ty ofvan stadgas, äge Konungens befallningshafvande, på ansökan af den afgående medlemmen eller hans rättsinnehafvare och efter styrelsens hörande, att om sådant kungörande förordna.

## 69 §.

Inträdande medlem svare för alla förbindelser, hvori föreningen vid tiden för inträdet häftar.

Afgår medlem, svare han ej för de föreningens förbindelser, som uppkomma efter det hans afgang enligt 68 § kungjorts, med mindre af omständigheterna framgår, att den, med hvilken afhandlats, hvarken haft eller bort hafva kunskap om afgången; ej heller svare afgången medlem för förbindelser, som före kungörandet men efter afgången uppkommit, där den, med hvilken afhandlats, ägde vetskap om afgången.

## 70 §.

Medlems ansvarighet må göras gällande endast i den mån vid konkurs föreningens tillgångar ej förslå till gäldande af dess skulder samt allenast i den ordning, som i 71 och 72 §§ sägs.

Afgången medlem vare från sin ansvarighet fri, där ej föreningens tillgångar afträdas till konkurs, som börjar inom ett år från det afgången, efter ty i 68 § stadgas, kungjordes.

## 71 §.

Å det sammanträde i föreningens konkurs, då förslag till sista utdelningen af föreningens tillgångar framläggas, skall, där brist för borgenärerna uppstår, af konkursförvaltningen jämväl framläggas förslag till uttaxering å föreningsmedlemmarna, så långt deras ansvarighet räcker, af det för bristens täckande erforderliga belopp, ökad med högst en fjärdedel.

Öfver detta förslag, som skall genom konkursförvaltningens försorg hållas tillgängligt, må klandertalan föras i samma ordning, som angående klander af utdelningsförslag finnes stadgad i konkurslagen. Sådan talan må anställas jämväl af föreningsmedlem.

## 72 §.

Sedan förslaget till uttaxering vunnit laga kraft eller blifvit af första domstolen i konkurssaken pröfvadt, åligger det sysslomännen i konkursen att ofördröjligen i den ordning, som finnes stadgad för kungörande af meddelanden åt föreningens medlemmar, infordra uttaxerade beloppen.

Infordradt belopp, som ej erlägges å utsatt tid, skall utsökas af sysslomännen; och vare vid utsökningen förslaget till uttaxering lika gällande som domstols laga kraft ägande dom.

Finnes vid utmätning föreningsmedlem sakna genast utmättningsbar tillgång till utsökta beloppets fulla gäldande, eller varder föreningsmedlems egendom afträdd till konkurs, må, i förra fallet, hvad som brister, och, i senare fallet, hvad å medlemmen belöper uttagas hos öfriga medlemmar, så långt deras ansvarighet räcker. I ty fall skola de vid första uttaxeringsförslaget stadgade grunder lända till efterrättelse.

Är ej förslaget till uttaxering af alla borgenärerna och föreningsmedlemmarna gilladt, må utdelning ej ske, innan tid för klanders anställande är försutten. Har förslaget öfverklagats, må ej belopp, som klandret afser, annorledes än mot borgen utdelas, förrän slutlig dom öfver klandret fallit.

### *Om registrering.*

#### 73 §.

Hos Konungens befallningshafvande skall föras föreningsregister för inskrifning af de uppgifter, hvilka enligt denna lag skola för registrering anmälas, eller hvilkas intagande i registret eljest är eller varder föreskrifvet.

#### 74 §.

Anmälan till registret skall göras skriftligen och vara åtföljd af stadgade afgifter för registreringen och dess kungörande. Aflämnas anmälan genom ombud, eller insändes den med posten, skall underskriften vara af vittnen styrkt.

Då ekonomisk förenings registrering sökes, skall hvarje styrelseledamot och suppleant, så ock i öfrigt en hvar, som, ensam eller gemensamt med annan, är berättigad att teckna föreningens firma, på samma gång egenhändigt inskrifva sin namnteckning i registret eller i särskildt bihang till detta, såframt ej namnteckningen förefinnes å anmälningskriften och blifvit af vittnen styrkt. På enahanda sätt skall förfaras, då anmälan sedermera sker därom, att styrelseledamot eller suppleant blifvit utsedd, eller att eljest någon, ensam eller gemensamt med annan, blifvit berättigad att teckna firman.

#### 75 §.

Har den anmälände icke iakttagit de föreskrifter, som finnas för hvarje särskildt fall stadgade, eller pröfvas föreningens stadgar eller beslut, som anmäles för registrering, icke hafva tillkommit i föreskrifven ordning, eller ej stå i öfverensstämmelse med föreskrifterna i denna

lag, eller åsyfta lagstridig eller uppenbart osedlig verksamhet eller eljest strida mot lag eller författning, skall registrering vägras. Samma lag vare, där beslut om sådan ändring af stadgarna, att styrelsens säte skall flyttas från ett län till ett annat, för registrering anmäles och Konungens befallningshafvande i det senare länet på förfrågan meddelar, att föreningens firma jämlikt stadgandet i 8 § 3 mom. utgör hinder för föreningens upptagande i detta läns föreningsregister.

Vägras registrering, skall Konungens befallningshafvande ofördröjligen hålla sökanden till handa eller, om han uppgifvit postadress, till honom med allmänna posten öfversända skriftlig underrättelse om beslutet med skälen därför.

Är sökanden missnöjd med beslutet, äge han att, vid talans förlust, innan klockan tolf å sextionde dagen från beslutets dag däröfver anföra besvär hos Konungen.

#### 76 §.

Beviljas ekonomisk förenings registrering, låte Konungens befallningshafvande i registret införa

- 1) dagen för stadgarnas antagande;
- 2) föreningens firma;
- 3) föremålet för föreningens verksamhet;
- 4) den ort, där styrelsen har sitt säte;
- 5) tiden för räkenskapsafslutning;

6) hvarje styrelseledamots och suppleants samt, där eljest någon, ensam eller gemensamt med annan, är berättigad att teckna föreningens firma, dennes fullständiga namn och hemvist;

7) där befogenhet att teckna firman ej skall utöfvas allenast af styrelsen, hvilken eller hvilka, hvar för sig eller gemensamt, sådan befogenhet tillkommer;

8) det sätt, hvarpå kallelse till föreningssammanträde skall ske och andra meddelanden bringas till medlemmarnas kännedom, äfvensom den tid före sammanträde, då föreskrifna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna.

Dessutom skall, om föreningens medlemmar åtagit sig personlig ansvarighet för föreningens förbindelser, i registret införas uppgift å det belopp, intill hvilket medlemmarna åtagit sig sådan ansvarighet.

Det ena exemplaret af stadgarna skall förses med bevis om registreringen och återställas till sökanden.

## 77 §.

Anmäles ändring i förhållande, hvarom inskrifning i registret skett, skall den ändring, där registrering beviljas, anmärkas i registret.

Registreras ändring af förenings stadgar, skall ena exemplaret af det protokoll, som innehåller beslutet om ändringen, till sökanden återställas, försedt med bevis om registreringen.

Sker ändring af förenings firma, skall ny fullständig inskrifning i registret göras.

Beslutar förening, att styrelsens säte skall flyttas från ett län till ett annat, har Konungens befallningshafvande, sedan beslutet härom registrerats, att afföra föreningen ur registret och, för föreningens registrering i det senare länet, till Konungens befallningshafvande därstädes öfversända utdrag af registret med dithörande bilagor.

## 78 §.

Hvad i registret införes med undantag af underrättelse om konkurs, hvarom förmäles i 63 §, skall genom Konungens befallningshafvandes försorg ofördröjligen kungöras såväl i allmänna tidningarna som ock i den stads tidning, där Konungens befallningshafvande har sitt säte, eller, om flera tidningar där utgifvas, i den af dessa, där allmänna påbud för staden vanligen meddelas.

En samling för hela riket af hvad sålunda i allmänna tidningarna kungjorts, skall genom det allmännas försorg efter hand befordras till trycket och förses med register för hvarje år.

I den mån nyssnämnda samling tryckes skall den öfversändas till hvarje domstol, Konungens befallningshafvande och öfverexekutor.

Anmälningsskrifter med därvid fogade handlingar skola, särskildt för hvarje förening, förvaras såsom bilagor till registret.

## 79 §.

Närmare föreskrifter om registrets förande, de i 78 § stadgade kungörelser, afgifterna för registreringen och för dess kungörande samt tid och sätt för utgifvande af den i nämnda paragraf omförmälda samling och dess öfversändande till vissa myndigheter meddelas af Konungen.

## 80 §.

Företer ekonomisk förenings registrerade firma likhet med en i handelsregister, föreningsregister eller aktiebolagsregistret tidigare införd firma, och lider därigenom innehafvaren af sistnämnda firma förfång, äge domstol på talan af denne förbjuda föreningen att efter viss tid använda förstnämnda firma äfvensom ålägga föreningen det skadestånd, som pröfvas skäligt.

Menar någon eljest, att en i registret verkställd inskrifning länder honom till förfång, må talan om registreringens upphäfvande samt om skadestånd föras vid domstol.

## 81 §.

Har genom laga kraft ägande dom blifvit förklaradt, att en i registret gjord inskrifning ej bort ske, eller att beslut, som registrerats, är ogiltigt, eller att eljest visst förhållande, hvarom inskrifning skett, ej föreligger, skall på begäran af någondera parten anteckning därom göras i registret. Underrättelse om sådan anteckning skall så kungöras, som i 78 § sägs.

Varder, sedan i registret gjorts anteckning om förenings konkurs, af öfverrätt förklaradt, att offentlig stämning ej bort utfärdas, skall anteckningen på därom gjord ansökning afföras ur registret.

## 82 §.

Det, som i enlighet med denna lag blifvit infördt i registret och kungjordt i ortstidningen, skall anses hafva kommit till tredje mans kännedom, där ej af omständigheterna framgår, att han hvarken haft eller bort hafva kunskap därom.

Innan sådant kungörande skett, kan det förhållande, som blifvit eller bort blifva antecknad i registret, icke med laga verkan åberopas mot annan än den, som visas hafva ägt vetskap därom.

## 83 §.

Företer den, som inför domstol, Konungens befallningshafvande eller öfverexekutor företräder ekonomisk förening, bevis utvisande, att han den dag, beviset utfärdades, enligt registret var behörig att företräda föreningen, och är det bevis ej äldre än ett år, åligger det myn-

digheten att ur den i 78 § omförmälda tryckta samling inhämta upplysning, huruvida förändring beträffande behörigheten ägt rum. Hvad i sådant afseende nyssnämnda samling i den mån den kommit myndigheten tillhanda utvisar, skall för myndigheten äga vitsord, där ej annat förhållande visas vara för handen.

### *Straffbestämmelser.*

#### 84 §.

Med böter från och med tjugufem till och med ett tusen kronor straffes

1) styrelseledamot eller annan, som vid anmälan till registrering mot bättre vetande meddelar oriktig uppgift;

2) styrelseledamot eller likvidator, där han mot bättre vetande i handling, som framlägges å föreningssammanträde, rörande föreningens angelägenheter meddelar oriktig uppgift;

3) styrelseledamot, som uppsåtligen i strid med bestämmelsen i 18 § 1 punkten låter verkställa utbetalning af föreningens tillgångar;

4) revisor, där han i berättelse eller annan handling, som framlägges å föreningssammanträde, mot bättre vetande lämnar oriktig uppgift rörande föreningens angelägenheter eller uppsåtligen underlåter att göra anmärkning mot dylik uppgift i handling, som af honom granskats;

5) revisor, som, därest han insett eller bort inse, att skada däraf kunnat följa, yppar något af hvad vid granskningen af styrelsens förvaltning eller föreningens räkenskaper kommer till hans kännedom, utan att det med nödvändighet erfordras för fullgörande af hans uppdrag.

Ej må straff, som ofvan är stadgadt, tillämpas, där förseelsen enligt allmänna strafflagen bör beläggas med strängare straff.

#### 85 §.

Åsidosättes föreskrift, som i 9 §, 20 § sista momentet, 32 § 1 mom., 35 § sista momentet, 44 § 1 mom., 64 § 1 mom. eller 68 § 1, 2 eller 3 mom. är meddelad,

straffes den försumlige med böter från och med fem till och med fem hundra kronor.

Samma lag vare

om likvidator, som ej fullgör hvad honom enligt 54 §, 55 § 2 mom. eller 61 § 2 mom. åligger.

Förseelse mot 32 § 1 mom., 35 § sista momentet eller 55 § 2 mom. må åtalas allenast af målsägande; och skall härvid såsom målsägande anses såväl föreningen som hvarje medlem däri.

#### 86 §.

Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skall förvandling ske enligt allmänna strafflagen.

#### *Särskilda bestämmelser.*

#### 87 §.

Föreningsmedlemmar, som genom att öfverträda denna lag eller föreningens stadgar tillskynda föreningen skada, svare för skadan, en för alla och alla för en.

Öfverträda styrelseledamöter, likvidatorer eller föreningsmedlemmar denna lag eller föreningens stadgar och tillskyndas tredje man därigenom skada, vare de, som låtit sådant komma sig till last, ansvarige för skadan, en för alla och alla för en.

Har förening, som drifver handelsrörelse, för densamma antagit föreståndare, och varda från den handelsrörelse varor i strid med stadgandet i 2 § utborgade till andra än medlemmar i föreningen, vare jämväl föreståndaren ansvarig för all skada, som uppkommer af den sålunda skedda försäljningen. Talan om sådant skadestånd må, där föreningens egendom afträds till konkurs, af konkursboet anställas utan hinder däraf, att föreningen frikallat föreståndaren från skadeståndsskyldighet.

#### 88 §.

Föreningen vare uti de mål, för hvilka ej annorlunda genom lag stadgas, lydande under allmän underrätt i den ort, där styrelsen enligt stadgarna har sitt säte.



89 §.

Försummelse att enligt bestämmelse i denna lag göra anmälan för registrering skall åtalas vid allmän underrätt i den ort, där föreningens styrelse enligt stadgarna har sitt säte.

90 §.

Innehålla ekonomisk förenings stadgar förbehåll, att tvister mellan föreningen och styrelsen eller ledamot däraf eller föreningsmedlem skola hänskjutas till afgörande af en eller flere skiljemän, äge det förbehåll samma verkan, som tillkommer skiljeaftal; och gälle om påkallande af förbehållets tillämpning hvad om stämning i denna lag finnes stadgadt.

**Om undantag från lagens tillämplighetsområde.**

91 §.

Hvad i denna lag är föreskrifvet skall ej äga tillämpning å

- 1) sparbanker;
- 2) sjukkassor, understödsföreningar eller andra försäkringsföreningar;
- 3) de föreningar för anskaffande af lån mot säkerhet af in-teckning i fast egendom, å hvilka gällande bestämmelser om hypoteksföreningar äga tillämpning.

Ej heller göres genom denna lag ändring i hvad om föreningar för visst ändamål eljest är i lag eller författning särskildt stadgadt.

---

Genom denna lag upphäfvdes lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet den 28 juni 1895.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1912. Rättigheter och skyldigheter, som uppkommit dessförrinnan, bedömas efter äldre lag.

Har förening, som afses i 1 § af lagen den 28 juni 1895, antagit stadgar och utsett styrelse, innan denna lag trädte i kraft, må föreningen registreras enligt bestämmelserna i sagda äldre lag. Har förening blifvit i enlighet med samma äldre lags bestämmelser upplöst, skola i fråga om likvidationen gälla bestämmelserna i den lagen, men i öfrigt skall

nya lagen, dock med undantag af 13 §, äga tillämpning jämväl å föreningar, som äga bestånd, då lagen träder i kraft.

Där i lag eller författning meddelats bestämmelse, som afser registrerad förening för ekonomisk verksamhet, skall sagda bestämmelse gälla registrerad förening, som i denna lag afses.

I fråga om styrelseledamot eller suppleant, som före lagens trädande i kraft berättigats teckna föreningens firma, skola bestämmelserna i 21 och 22 §§ lända till efter rättelse; och skall förty inskränkning i befogenheten för den, som äger teckna föreningens firma, att företräda föreningen, ändå att inskränkningen enligt äldre lag registrerats och kungjorts, icke därigenom anses hafva kommit till tredje mans kännedom.

Mot förslaget till lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom har Riksdagen icke funnit anledning till anmärkning. Propositionen, i hvad den afser berörda lagförslag, har alltså blifvit af Riksdagen bifallen.

Stockholm den 29 maj 1911.

Med undersätlig vördnad.